

Kindercentra Midden Nederland

Kind & Co

Pedagogisch werkplan

BSO Koters

september 2019

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch werkplan voor de BSO-locatie BSO Koters van KMN Kind & Co. Dit pedagogisch werkplan vormt samen met het Algemeen Pedagogisch Beleid één geheel en is bestemd als leidraad voor ons als medewerkers van BSO Koters. Tevens is dit pedagogisch werkplan bedoeld als informatie voor ouders, zodat zij weten hoe er bij ons op de BSO wordt gewerkt.

Zoals u in onze brochure 'Welkom bij KMN Kind & Co' kunt lezen, ziet KMN Kind & Co zichzelf als pedagogisch partner.

In het Algemeen Pedagogisch Beleid zijn de vier speerpunten uit de Mission Statement nader toegelicht. In dit pedagogisch werkplan werken we de vier basisdoelen verder uit, zoals vastgelegd in de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang:

- Het bieden van (emotionele) veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties
- Overdracht van waarden en normen

KMN Kind & Co werkt volgens een kwaliteitszorgsysteem dat gebaseerd is op de PDCA cyclus. Dit houdt in dat wij kwaliteit zien als een continu proces. We werken aan de hand van afspraken die vastgelegd zijn in werkwijzen en procedures. Ons beleid en werkwijzen zijn opgenomen in het kwaliteitshandboek en ondersteunen de pedagogisch medewerkers bij het dagelijks handelen. Jaarlijks wordt middels interne audit onderzocht of onze werkwijzen en afspraken in de praktijk doeltreffend zijn, daarbij zijn we tevens alert op mogelijke verbeteringen.

Onze locaties worden jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. De uitkomsten van een inspectie worden besproken met de pedagogisch medewerkers en de oudercommissie van de locatie. Het inspectierapport is te vinden op onze eigen websitepagina.

Het pedagogisch werkplan, het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid en wijzigingen in beleid worden jaarlijks besproken met de oudercommissie. Minimaal 1 x per 2 jaar wordt het werkplan bijgesteld en ter advisering voorgelegd aan de oudercommissie.

Mocht u toch nog informatie missen, dan kunt u hier altijd naar vragen bij de pedagogisch medewerker, senior of clustermanager. Ook is in de brochure 'Welkom bij KMN Kind & Co' en op de website www.kmnkindenco.nl veel algemene en aanvullende informatie terug te vinden.

Wij wensen u veel leesplezier.

Team BSO Koters

September 2019

Inhoudsopgave

Inleiding	0
Inhoudsopgave	2
Algemene informatie	3
Onze accommodatie, de groepsruimten en basisgroepen	3
Basisgroepen	3
Onze buitenruimte	4
Onze openingstijden	4
Voor schooltijd	4
Het afnemen van een extra dag(deel).....	4
Beroepskracht - kindratio (BKR) en de ½ uurs- of 3 uursregeling	5
Onze (mid)dagindeling.....	6
Eten en drinken.....	7
Persoonlijke hygiëne.....	7
Oudercontacten: kennismaking, wennen, overdracht en ouderavonden	8
Mentorschap	8
Mijn KMN Kind & Co	8
Ouderavonden	8
De oudercommissie	9
Observeren en volgen.....	9
Zorgkinderen.....	9
Onze buitenschoolse opvang in de wijk; onze externe samenwerkingspartners.....	10
Pedagogische doelen	11
Het bieden van sociaal emotionele veiligheid.....	11
De rol van de pedagogisch medewerkers	11
De groepsruimte	11
De buitenspeelruimte.....	12
Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	12
Spel & Speelgoed	12
Activiteiten.....	13
Zelfstandigheid bevorderen, kindparticipatie.....	13
Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.....	14
Overdracht van waarden en normen.....	14
Afspraken, regels en omgangsvormen	15
Gewenst en ongewenst gedrag	15
Omgaan met pestgedrag	15
Rituelen	15
De pedagogisch medewerkers.....	16
Deskundigheidsbevordering	16
Stagiaires, beroepskrachten-in-opleiding	16
Tot slot.....	18

Algemene informatie

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen zich kunnen ontplooiën in een warme, veilige en stimulerende omgeving. Wij gaan uit van de behoefte van het kind, ingepast in de groep. Daarbij kijken wij vooral naar de mogelijkheden van het kind. Dit betekent dat wij op een positieve en uitnodigende manier met kinderen omgaan.

Wij bewaken de kwaliteit van onze opvang en proberen voortdurend deze kwaliteit te verbeteren. Dit doen wij door te werken volgens interne en externe kwaliteitseisen. Wij staan open voor op- en aanmerkingen van ouders. Wij kijken kritisch naar ons zelf en spreken elkaar aan op ons handelen. Onze deskundigheid vergroten wij door het bijwonen van professionaliseringsbijeenkomsten en door collegiale consultatie tijdens onze teambesprekingen.

Maar bovenal vergroten wij onze deskundigheid door te blijven kijken naar ieder kind dat aan onze zorg is toevertrouwd.

Onze accommodatie, de groepsruimten en basisgroepen

BSO Koters maakt deel uit van een gebouw waarin ook basisschool de Regenboog en peutergroep Snoetjes gevestigd zijn.

De BSO bestaat uit vijf ruimtes. Bij binnenkomst hebben wij een centrale hal. Hier vindt u de kapstokken en toiletruimtes voor de kinderen en een informatiebord. Aan de rechterkant zijn de twee ruimtes gevestigd. De ruimte direct rechts (de paarse groep) is ingericht voor kinderen van 6 tot 7 jaar. Even verderop in de gang eveneens rechts (de groene groep) bevindt zich een ruimte voor kinderen in de leeftijd van 4-6. Hier bevindt zich ook de grote keuken. Aan de linkerkant in de gang bevindt zich een ruimte (de oranje groep) die is ingericht met een chill-hoek, een bouwhoek en een stille hoek om huiswerk te kunnen maken. De tweede ruimte aan de linkerkant (de rode groep) wordt samen met de oranje groep gebruikt als ruimte voor de oudste kinderen van de BSO. De Rode groep biedt de doorgang naar het schoolplein.

Binnen de school, naast de kleuterklas Konijn, bevindt zich een ruimte van Peutergroep Snoetjes. Hier wordt incidenteel gebruik van gemaakt door de kinderen van de BSO. Wanneer het nodig is wijken we hier naartoe uit met de jongste kinderen van 4 jaar.

De school beschikt beneden over een speellokaal waar wij ook gebruik van mogen maken. Het speellokaal is vanuit de hal te bereiken via een toegangsdeur.

In de groepsruimten hebben wij diverse hoeken gecreëerd waarin verschillende activiteiten kunnen worden aangeboden zoals een poppenhoek, theaterhoek, een bouwhoek, een timmerhoek en een chillruimte.

Basisgroepen

Binnen onze BSO hebben wij de volgende indeling in basisgroepen:

- Rood: met maximaal 24 kinderen in de leeftijd van 7 jaar en ouder, begeleidt door 2 vaste pedagogisch medewerkers.
- Oranje: met maximaal 24 kinderen in de leeftijd van 7 jaar en ouder, begeleidt door 2 vaste pedagogisch medewerkers.
- Groen: met maximaal 20 kinderen in de leeftijd van 4-6 jaar, begeleidt door 2 vaste pedagogisch medewerkers.
- Paars: met maximaal 20 kinderen in de leeftijd van 6-7 jaar, begeleidt door 2 vaste pedagogisch medewerkers.
- Snoetjes met maximaal 10 kinderen in de leeftijd van 4 jaar, begeleidt door 1 vaste pedagogisch medewerker

Wanneer nodig en mogelijk, voegen wij groepen samen. Wanneer samenvoegen niet mogelijk is en de kinderen dus naar hun 2^e basisgroep gaan, dan vragen wij hier vooraf toestemming van de ouders voor middels het toestemmingsformulier¹.

Ook in vakanties kunnen er groepen worden samengevoegd. Ouders worden tijdig geïnformeerd over de samenvoeging van groepen, welke vaste pedagogisch medewerker aanwezig is en in welke groepsruimte de kinderen worden opgevangen. Zo nodig en mogelijk worden de groepen rood en rood-plus samengevoegd. Ook de groepen paars en groen worden soms samengevoegd.

---

¹ Voor het samenvoegen van groepen aan het begin en einde van de (mid)dag, het incidenteel samenvoegen tijdens activiteiten in het kader van het opendeurenbeleid en in geval van verlof of ziekte, hoeft geen toestemming aan ouders te worden gevraagd.

In de vakanties en op studiedagen zijn meestal maximaal 40 kinderen aanwezig. Op die dagen worden de kinderen opgevangen in de groepsruimtes van paars en groen.

De groepsruimtes zijn gezellige, lichte ruimtes. De groepen zijn ingedeeld met tafels en banken voor de kinderen. Daarnaast is er in elke groep een kast met speelgoed. De groepen hebben, naast de huisvesting voor de basisgroepen, een breder gebruik. Nadat de kinderen met hun eigen basisgroep hebben gegeten en gedronken, zijn zij vrij om te kiezen in welke ruimte ze willen spelen of een activiteit willen doen.

Op de vrijdag en woensdag is BSO Koters gesloten. Opvang gebeurt die dagen op BSO de Stein, Steinhagenseweg 5.

Onze buitenruimte

Onze buitenruimte is ingericht om naar hartenlust in te kunnen spelen. Er is voor elk wat wils. De buitenruimte heeft in het midden een grote zandbak. Aan de linkerkant hiervan staat een grote glijbaan. Aan de rechterkant hiervan is er ruimte voor voetballen en vrij spelen. Er is ook nog een klim- en speelhuis aanwezig. Hiernaast is alle ruimte vrij om te fietsen en te rennen. Verderop bevindt zich de schuur, hier staat al het speelmateriaal voor de kinderen in opgeborgen. De speelplaats heeft geen openbare functie en is met hekken afgezet.

Aangrenzend is er ook een buitenspeelplein, met een openbare functie voor de gehele buurt. Hier kunnen de kinderen hun vriendjes uit de buurt ontmoeten en samen spelen. Hier is een pannaveld, een basket, een duikelrek en een tafeltennis tafel.

Onze openingstijden

Wij zijn drie dagen per week op maandag, dinsdag en donderdag, aansluitend op school, geopend tot 18.30 uur. Tijdens de algemeen erkende feestdagen zijn wij gesloten; zo ook eens in de vijf jaar op Bevrijdingsdag.

In de schoolvakanties zijn wij geopend op maandag, dinsdag en donderdag vanaf 7.30 tot 18.30 uur. We vragen de ouders hun kind tussen 7.30 en 9.30 uur te brengen. Vanaf 16.00 uur is er gelegenheid om de kinderen te komen halen. Mochten ouder(s) hun kind een keertje later willen brengen (in een schoolvakantie) of eerder willen halen, dan is dat geen probleem. Wel vragen wij dit door te geven aan de pedagogisch medewerkers van desbetreffende groep.

Als het kind door iemand anders dan door de ouder(s) wordt opgehaald, dan dienen ouders dat aan ons door te geven, anders geven wij het kind niet mee!

Voor schooltijd

Tijdens de voorschoolse opvang vangen onze pedagogisch medewerkers uw kind op voor de start van school. Er is gelegenheid een zelf meegenomen ontbijt te eten. Verder kiest uw kind zelf wat het wil doen: een boek lezen, in de speelhoek spelen of een spelletje doen. Onze medewerker zorgt ervoor dat uw kind op tijd op school is.

Onze voorschoolse opvang is geopend op maandag, dinsdag en donderdag van 7.30 uur tot 8.30 uur. De VSO vindt plaats in de ruimte van de BSO.

Het afnemen van een extra dag(deel)

Wanneer ouders incidenteel een extra dag(deel) willen afnemen, dan leggen zij dat voor aan een pedagogisch medewerker en/of clustermanager van de locatie. Deze bepaalt of het kan. Behalve dat zij hierbij rekening houdt met het aantal kinderen en pedagogisch medewerkers op de groep, bekijkt zij ook of het goed is voor het welzijn van het kind/de groep.

Een toegekende extra- of ruildag(deel), wordt in Groepsportaal vastgelegd en kan, in overleg met de ouders, op een andere groep plaatsvinden.

Wanneer ouders structureel een extra dag(deel) willen afnemen, dan leggen zij dat voor aan de afdeling planning. Deze bepaalt of dit binnen de eigen basisgroep kan.

Als dit niet kan, overlegt de afdeling planning met de clustermanager of het kind (zo lang het nodig is) op een andere groep geplaatst kan worden. Als de clustermanager in overleg met de pedagogisch medewerker verwacht dat dit voor het welzijn van het kind en de andere groep geen problemen oplevert, dan wordt (tijdelijke) plaatsing voor desbetreffend dag(deel) aan de ouders voorgesteld.

Beroepskracht - kindratio (BKR) en de ½ uurs- of 3 uursregeling

De BKR is het aantal pedagogisch medewerkers in verhouding tot het aantal kinderen op de groep. Deze verhouding is afhankelijk van de leeftijd van de aanwezige kinderen. Voor het bepalen van de juiste BKR volgen wij de landelijke richtlijnen (www.1ratio.nl). Ook als we groepen samenvoegen.

Tijdens schooldagen:

- Op maandag, dinsdag en donderdag is de BSO geopend van 14.00 uur tot 18.30 uur. Op deze dagen voldoen we aan de BKR van 14.00 uur tot 17.30 uur en van 18.00 tot 18.30 uur.

Op bepaalde momenten van de (mid)dag wijken wij af van de BKR en maken wij op schooldagen gebruik van de ½ uursregeling en op vakantie- en studiedagen van de 3 uursregeling².

In de regel is dit aan het begin en einde van de dag als er minder kinderen aanwezig zijn op de BSO en tussen de middag als de pedagogisch medewerkers pauzeren. Op die momenten hoeven niet alle pedagogisch medewerkers aanwezig te zijn. Hier stemmen we onze diensten en de pauzes op af.

Schooldagen:

Op schooldagen zijn alle pedagogisch medewerkers bij aanvang van de opvang aanwezig. Aan het eind van de middag voegen wij groepen samen en eindigt de dienst van een van de pedagogisch medewerkers.

- Op schooldagen kunnen we van de BKR afwijken tussen 17.30 uur en 18.00 uur.

Op vakantie- en studiedagen:

Op vakantie- en studiedagen is de BSO geopend van 7.30 uur tot 18.30 uur.

Omdat wij pas kort voor de vakantie- of studiedagen weten hoeveel kinderen er op vakantiedagen komen, beschrijven wij hier hoe wij voldoen en afwijken van de BKR aan de hand van het aantal op te vangen kinderen per dag.

Maximaal 20 kinderen begeleidt door 2 pedagogisch medewerkers die werken van:

7.30-16.30 uur

9.30-18.30 uur

Voldoen aan BKR	Niet voldoen aan BKR
7.30-8.30 uur	8.30-9.30 uur
9.30-12.30 uur	12.30-13.30 uur
13.30-16.30 uur	16.30-17.30 uur
17.30-18.30 uur	

Maximaal 30 kinderen begeleidt door 3 pedagogisch medewerkers die werken van:

7.30-16.30 uur

8.30-17.30 uur

9.30-18.30 uur

Voldoen aan BKR	Niet voldoen aan BKR
7.30-9.00 uur	9.00-9.30 uur
9.30-12.30 uur	12.30-14.00 uur
14.00-16.30 uur	16.30-17.30 uur
17.30-18.30 uur	

Maximaal 40 kinderen begeleidt door 4 pedagogisch medewerkers die werken van:

7.30-16.30 uur

8.15-17.15 uur

8.45-17.45 uur

9.30-18.30 uur

Voldoen aan BKR	Niet voldoen aan BKR
-----------------	----------------------

² Gedurende de schoolweken mag op de BSO maximaal een half uur per dag worden afgeweken van de BKR. Op vakantie- en studiedagen (bij aaneengesloten openstelling van 10 uur of meer) kan maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste BKR. Gedurende deze uren wordt minimaal de helft van de vereiste beroepskrachten ingezet. (De tijden waarop wordt afgeweken kan per weekdag verschillen, maar moet wel per week hetzelfde zijn.)

7.30-8.30 uur	8.30-9.30 uur
9.30-12.30 uur	12.30-13.30 uur
13.30-16.30 uur	16.30-17.15 uur
17.15-18.30 uur	

Maximaal 50 kinderen begeleidt door 5 pedagogisch medewerkers, daarvan werken:

2 medewerkers van 7.30-16.30 uur

1 medewerker van 8.30-17.30 uur

2 medewerkers van 9.30-18.30 uur

Voldoen aan BKR	Niet voldoen aan BKR
7.30-8.30 uur	8.30-9.30 uur
9.30-12.30 uur	12.30-14.00 uur
14.00-16.30 uur	16.30-17.15 uur
17.15-18.30 uur	

Maximaal 60 kinderen begeleidt door 6 pedagogisch medewerkers, daarvan werken:

2 medewerkers van 7.30-16.30 uur

2 medewerkers van 8.30-17.30 uur

2 medewerkers van 9.30-18.30 uur

Voldoen aan BKR	Niet voldoen aan BKR
7.30-9.00 uur	9.00- 9.30 uur
9.30-12.30 uur	12.30-14.00 uur
14.00-16.30 uur	16.30-17.15 uur
17.15-18.30 uur	

Achterwacht: Het komt voor dat op rustige dagen (bijvoorbeeld in de vakantie) een pedagogisch medewerker alleen in het pand aanwezig is. Achterwacht voor BSO Koters is, KDV Boomgaard. Zij bevinden zich op Kallameer 25, aan de overkant van de straat. Het telefoonnummer van KDV Boomgaard is te vinden in de invalmap en staat opgeslagen in de telefoon. Zij kunnen in geval van nood snel ter plaatse zijn.

Onze (mid)dagindeling

Om 14.00 uur gaat de bel van school en halen de pedagogisch medewerkers zo nodig de jongste kinderen op in de kleuterklassen. Alle andere kinderen lopen zelf naar de BSO.

Door middel van onze aanwezigheidslijst (in het groepsportaal via een iPad) controleren wij of de groep kinderen compleet is. Bij aankomst melden de kinderen zich bij de pedagogisch medewerker met de iPad. Kinderen die een speelafpraak hebben of een andere bijzondere mededeling, melden dit aan hun pedagogisch medewerker. Eventueel wordt de ouder gebeld om de afspraak te bevestigen, dan wel na te vragen. Zonder een toestemmingsformulier of uitdrukkelijke toestemming van de ouder(s) mag het kind niet elders gaan spelen.

De kinderen bergen hun tas op in de tassenmand en hangen hun jas aan de kapstok. Ze wassen hun handen en gaan aan tafel zitten. De kinderen van de oudste groep (groep rood en rood-plus) gaan vaak eerst even naar buiten om te spelen en gaan daarna aan tafel.

De basisgroep is de groep waarin de kinderen direct uit school naar toe gaan en de middag op de BSO zullen starten. Bij deze groep van maximaal 20 kinderen horen maximaal 2 pedagogisch medewerkers als de vaste gezichten voor de groep. De groep start de middag met gezamenlijk eten en drinken (limonade, een stuk fruit en een cracker met beleg). Hier kunnen de kinderen hun verhalen en belevenissen kwijt van de schooldag. Na het eten en drinken zorgen ze er samen voor dat de groepsruimte wordt opgeruimd en netjes wordt achtergelaten, zodat er volop ruimte is om te kunnen spelen.

Het dagschema op maan-, dins- en donderdag ziet er als volgt uit:

14.00-14.30 uur	Het ophalen van de kinderen van school. Binnenkomst van de kinderen jas ophangen, tas opbergen en buiten spelen of huiswerk maken en zelfstandig spelen
14.45-15.00 uur	Handen wassen, gezamenlijk aan tafel wat drinken, fruit en een cracker eten
15.00-17.00 uur	Gezamenlijke activiteit, huiswerk maken of zelfstandig spelen
Rond 17.00 uur	Er wordt water aangeboden
17.30-18.30 uur	Samenspel, verzamelen in de groene groep en opruimen

In de vakantie is het dagritme als volgt:

07.30-09.30 uur	De kinderen worden gebracht en mogen vrij spelen.
09.30-10.15 uur	Gezamenlijk met alle kinderen fruit en/of cracker eten en water of thee drinken.
10.15-12.00 uur	Groepsactiviteit, vrijspelen en/of buiten spelen, ook kan het zijn dat de kinderen uitstapjes gaan maken. Dit wordt voor een vakantie altijd met de ouders gecommuniceerd.
12.00-13.00 uur	Lunch
13.00-13.30 uur	Vrij spelen
13.30-15.00 uur	Er wordt een activiteit aangeboden, kinderen mogen zelf kiezen of ze mee willen doen.
15.00-15.30 uur	De kinderen krijgen fruit en/of cracker met drinken.
15.30-17.00 uur	Activiteit of vrij spelen.
17.00-17.30 uur	Er wordt water of thee aangeboden en eventueel wat fruit of groentes
17.30-18.30 uur	Samenspel/opruimen.

Bij de activiteiten/vrij spelen mogen de kinderen hun basisgroep verlaten om mee te doen met de activiteit of op een andere groep te spelen. Tussen 17.00 en 17.30 uur zal er drinken en wat te eten aangeboden worden. Rond deze tijd worden de eerste kinderen opgehaald. De kinderen kunnen, totdat ze opgehaald worden, nog buiten spelen of in hun eigen basisgroepsruimte een activiteit doen. Op een gegeven moment zullen we de groepen gaan samenvoegen. Dit zal gebeuren zodra er minder dan 20 kinderen aanwezig zijn. Dan blijft er nog één groepsruimte open, meestal is dit de groene groep.

Sommige kinderen hebben bij het ophalen tijd nodig voor de 'overgang' van BSO naar huis en kunnen wisselend reageren op de komst van de ouders: sommigen zijn blij hun ouders weer te zien en anderen willen het liefst nog even verder spelen.

Wanneer u uw kind ophaalt, vertelt de pedagogisch medewerker het een en ander over de dag. Het kan ook zijn dat de activiteiten van de dag op een mededelingenbord/in "Mijn KMN Kind & Co" staan beschreven.

Eten en drinken

Samen eten/drinken is belangrijk. Samen eten/drinken is gezellig en versterkt het onderlinge contact. Deze momenten geven structuur aan de dag.

Tijdens het eet- en drinkmoment nemen we de dag door met de kinderen. Ieder kind komt aan bod om zijn of haar verhaal te doen, d.m.v. het gebruik van een "spreeksteen" Daarbij zorgen we ervoor dat alle kinderen naar elkaar luisteren als een kind deze steen heeft en dat er voor elk kind aandacht is. De kinderen mogen zelf smeren. Het eet- en drinkmoment is een sfeervol en sociaal (leer)moment.

KMN Kind & Co stelt zich tot doel om een positieve bijdrage te leveren aan een gezonde ontwikkeling én leefstijl van kinderen. Dit komt onder andere tot uiting in ons voedingsbeleid. Meer informatie vindt u op de website en ons ouderportaal "Mijn KMN Kind & Co".

In ons voedingsbeleid zijn ook richtlijnen voor traktaties opgenomen. Deze richtlijnen worden in overleg met de oudercommissie besproken en verder aangevuld. Vervolgens worden alle ouders over de richtlijnen geïnformeerd via de Nieuwsflits of een bericht in "Mijn KMN Kind & Co".

Persoonlijke hygiëne

Wij leren de kinderen persoonlijke hygiëne, door hen na wc-gebruik en voor het aan tafel gaan, de handen met zeep te laten wassen. Wij geven hierin natuurlijk het juiste voorbeeld.

Oudercontacten: kennismaking, wennen, overdracht en ouderavonden

Als een kind bij ons komt, nemen wij de tijd voor een kennismakingsgesprek met de ouders, zodat wij zoveel mogelijk informatie van hen krijgen. Tijdens de kennismaking wordt aan ouders verteld hoe wij op de BSO omgaan met de kinderen en hoe wij met ouders informatie uitwisselen, waardoor een goede onderlinge afstemming ten behoeve van het kind mogelijk is. Vaak hebben de ouders en kind dan al een rondleiding gehad door het gebouw, zodat zij zich al een voorstelling hebben kunnen maken van de BSO en hoe er gewerkt wordt. Ook wordt aan ouders en kind getoond waar het kind zijn persoonlijke spullen kan bewaren. Hiervoor krijgt ieder kind een eigen laatje op de BSO.

Het kennismakingsgesprek en de rondleiding met kind en ouders wordt zoveel mogelijk door de mentor gedaan.

Tijdens het kennismakingsgesprek worden er desgewenst wenaafspraken met de ouder gemaakt. De wenaafspraken worden genoteerd op het formulier 'Checklist kennismakingsgesprek'.

Het wennen vindt in de regel plaats als de plaatsingsovereenkomst is ingegaan. Deze kunnen per kind verschillend zijn. Gedurende twee weken kan het kind een oplopend aantal uren op de groep waarin het kind geplaatst is, wennen. Bijvoorbeeld de eerste dag 1,5 uur en de tweede dag 3 uur.

Een interne wenperiode (voor kinderen die doorstromen naar een andere groep) beslaat maximaal een periode van 2 weken.

Wij vinden een goede en regelmatige overdracht essentieel en nemen hiervoor de tijd.

Bij het ophalen van uw kind zal er een overdracht gedaan worden hoe de middag/dag is verlopen.

De activiteiten en welke pedagogisch medewerkers er die dag aanwezig zijn geweest, kunt u zien op het whiteboard in de hal. Als er bijzonderheden zijn dan wordt dit overgedragen.

In 'Mijn KMN Kind & Co' worden foto's geplaatst van de activiteiten die worden ondernomen.

Mentorschap

Ieder kind heeft een vaste pedagogisch medewerker als mentor. Vanaf de start van de opvang ontfermt de mentor zich over het kind en is het vaste aanspreekpunt voor het kind, ouders en, collega's. De mentor zorgt dat het kind kennis maakt met de andere pedagogisch medewerkers en de kinderen in de groep. Op deze manier leert het kind geleidelijk om te gaan met het dagritme en de groepsnormen en leren het kind en de mentor elkaar kennen.

De mentor volgt de ontwikkeling en het welbevinden van het kind en verkrijgt deze informatie ook van de andere betrokken pedagogisch medewerkers. Hiertoe heeft de mentor overleg met de clustermanager en/of senior pedagogisch medewerker en collega's, waarin het welbevinden van individuele kinderen, hun gedrag en ontwikkeling en de groepsinteracties centraal staan. Op deze manier wordt met elkaar afgestemd hoe het kind het beste begeleid kan worden in zijn ontwikkeling en er zo goed mogelijk kan worden ingespeeld op de behoeften van het kind. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere (externe) professionals (met toestemming van ouders).

Als een kind overgaat naar een andere groep of locatie, krijgt het een andere mentor en vindt er een overdracht plaats. Bij doorstroom naar een andere groep of locatie worden ouders en kind bij de kennismaking op de nieuwe groep geïnformeerd over de nieuwe mentor van het kind. Ook ontvangen de ouders via Mijn KMN Kind & Co een bericht met de naam van de nieuwe mentor van hun kind.

Mijn KMN Kind & Co

Als ouder bent u via "Mijn KMN Kind & Co" 'live' betrokken bij de belevenissen van uw kind op de BSO. Mijn KMN Kind & Co is een online afgesloten omgeving, waar o.a. nieuwsbrieven, facturen en jaaropgaven terug te vinden zijn. Maar er is meer. Pedagogisch medewerkers houden via "Mijn KMN Kind & Co" registraties bij rondom eten, drinken en overige activiteiten bij. Daarnaast worden er regelmatig foto's geplaatst van uw kind. Van deze foto's kunt u op ieder gewenst moment een fotoboekje uitprinten als herinnering voor later. Ook kunt u in "Mijn KMN kind & Co" zich opgeven voor de vakanties.

Met "Mijn KMN Kind & Co" vindt u alles op één plek, dat is wel zo overzichtelijk!

Ouderavonden

In Woerden wordt elk jaar een centrale ouderavond georganiseerd waarbij al de ouders en medewerkers van de kinderopvang worden uitgenodigd. Bij deze avond wordt een thema behandeld waarvoor een deskundige uitnodigt kan worden. Thema's die de laatste jaren aan de orde zijn geweest: belonen en corrigeren, omgaan met (probleem)gedrag, seksuele ontwikkeling van kinderen en mediaopvoeding.

De oudercommissie

Wij horen graag de mening en visie van ouders. Dat is voor ons een vanzelfsprekende zaak. Alle ouders mogen altijd hun mening geven, maar wij streven ook naar het hebben van een oudercommissie. Deze heeft minimaal drie keer per jaar overleg met de clustermanager.

De oudercommissie heeft een adviserende functie ten aanzien van onderwerpen als voedingsaangelegenheden, het pedagogisch werkplan en veiligheid en gezondheid. De taken en verantwoordelijkheden van de oudercommissie staan beschreven in het Reglement OC Kindercentrum KMN Kind & Co, dat u kunt vinden op onze website.

Op dit moment heeft BSO Koters, ondanks herhaaldelijke oproepen geen oudercommissie. Wij informeren alle ouders over wijzigingen en nieuw beleid middels een nieuwsbrief of nieuwsflits.

Wij blijven ons actief inspannen om een oudercommissie in te stellen.

Binnen KMN Kind en Co is er nog een overkoepelende centrale oudercommissie (COC). Deze vertegenwoordigt alle oudercommissies binnen KMN Kind & Co, die de COC hebben gemandateerd. Deze centrale oudercommissie adviseert over beleidsmatige onderwerpen (gevraagd en ongevraagd) en over voor ouders belangrijke onderwerpen (coc@kmnkindenco.nl).

Observeren en volgen

Kijken naar kinderen en de groep geeft iedere dag stof tot praten met collega's en ouders. Om "het praten over en kijken naar" gericht te doen, maken wij gebruik van de observatiemethode 'Werken aan Welbevinden'.

Deze jaarlijkse observatie richt zich zowel op de individuele kinderen, als op de groep. Met behulp van observatielijsten beschrijft de pedagogisch medewerker het kind in zijn omgeving, het kind in relatie tot de volwassene en het kind in relatie tot andere kinderen. Zo kan het welzijn en de ontwikkeling van het individuele kind en de kinderen in de groep goed worden gevolgd en gestimuleerd. Kinderen vanaf 8 jaar vullen hun eigen lijst in. Ook ouders worden uitgenodigd om een beeld te schetsen van hun kind en zijn/haar ervaringen in de groep. De observatieverslagen worden bewaard in het kinddossier op de locatie.

Aan de hand van de observaties vinden de 10-minutengesprekken. De mentor biedt ouders jaarlijks een tienminutengesprek aan, waarin de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met ouders wordt besproken. Deze gesprekken worden bij voorkeur door de mentor gevoerd. Deze gesprekken vinden in het voorjaar plaats met de mentor van de uw kind. U wordt hiervoor per brief/mail uitgenodigd.

Indien er naar aanleiding van het jaarlijkse tienminutengesprek bijzonderheden zijn of afspraken met ouders worden gemaakt, wordt dit genoteerd en toegevoegd aan het kinddossier.

De uitkomsten van de kindobservaties worden onder leiding van de senior pedagogisch medewerker besproken in de kindbesprekingen. Deze kindbesprekingen vinden gemiddeld 1 maal per 6 weken plaats.

Zorgkinderen

Wanneer wij ons zorgen maken over een kind, zal de mentor (en/of leidinggevende) dit zo snel mogelijk met de ouders bespreken en overleggen hoe hier (met elkaar) mee om te gaan. Als de zorg blijft voortbestaan of als pedagogisch medewerkers behoefte hebben aan pedagogische ondersteuning, kan een intern deskundige ingeschakeld worden. In overleg met de intern deskundige wordt de zorgvraag geconcretiseerd en de aanpak besproken met het team en de ouders. In geval er behoefte is aan een extra observatie van een kind, wordt hiervoor altijd eerst toestemming aan ouders gevraagd. Daarnaast kan de senior pedagogisch medewerker/clustermanager een van de medewerkers kwaliteit (pedagoog) raadplegen om gezamenlijk te overleggen wat mogelijke vervolgstappen zijn. Ook kunnen de medewerkers kwaliteit het team ondersteunen bij het concretiseren van de zorgvraag en bij het doorverwijzen naar de juiste externe instanties. Deze stappen, inclusief de communicatie met ouders hierover en de evaluatiemomenten, zijn vastgelegd in de procedure 'Signaleren in de opvang'.

Soms vraagt een kind meer specialistische begeleiding dan wij als organisatie kunnen bieden. In dat geval wordt er contact gelegd met (of verwijzen we ouders door naar) keten- en/of zorgpartners zoals het consultatiebureau, de huisarts of het buurt-/zorgteam.

In geval van ernstige zorg over een kind, die niet door ouders erkend of herkend wordt, kunnen er na intern overleg, vervolgstappen worden gezet. Dit wordt terug gekoppeld aan de ouders. De zorg kan ook gemeld worden in de Verwijs Index Risicjongeren (VIR).

Indien nodig, maakt KMN Kind & Co gebruik van de landelijke Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

Onze buitenschoolse opvang in de wijk; onze externe samenwerkingspartners.

BSO Koters werkt nauw samen met andere BSO's in de wijk, dit omdat kinderen vanuit deze BSO soms doorstromen naar de Stein of op woensdag en vrijdag daar gaan spelen. Ook wordt er samengewerkt in het kader van het Sportplan en activiteiten in de vakanties.

Naast onze eigen locaties werkt de BSO ook samen basisschool de Regenboog, peutergroep Snoetjes en scouting Woerden. Elke dag maken wij gebruik van het schoolplein van De Regenboog en kan er gesport worden in de gymzaal. In de vakanties wordt er gebruik gemaakt van de mogelijkheden die het gebouw en het terrein van scouting Woerden biedt!

BSO Koters bevindt zich in de wijk Waterrijk. Indien mogelijk worden er onder begeleiding uitstapjes ondernomen. Met de fiets of de Stint (elektrische bakfiets) of met het openbaar vervoer kunnen de pedagogisch medewerkers met de kinderen naar bijvoorbeeld een grote binnen-of buitenspeeltuin, naar het bos of de schaatsbaan. We proberen ervoor te zorgen dat de uitjes in de vakantieperiode over de verschillende dagen worden verspreid, zodat alle kinderen een keer mee kunnen.

Pedagogische doelen

Binnen KMN Kind & Co werken wij vanuit de vier pedagogische basisdoelen zoals deze zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. In een veilige en gezonde omgeving bieden wij kinderen:

- Sociaal emotionele veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen

Hierbij houden we rekening met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden.

Het bieden van sociaal emotionele veiligheid

Wij willen de kinderen in de gelegenheid stellen om zich bij ons te ontwikkelen en te ontspannen in een veilige omgeving. Daarom hechten wij veel belang aan het scheppen van zowel een fysieke als een sociaal emotioneel veilige omgeving voor het kind. Hoe doen we dit?

- We gaan op een sensitieve en responsieve manier met kinderen om
- Tonen respect voor hun autonomie
- Stellen grenzen aan en bieden structuur voor het gedrag van kinderen

Hierbij sluiten wij aan bij waar het kind gezien zijn ontwikkeling aan toe is, begeleiden het hierbij en prikkelen het kind door het in nieuwe situaties te brengen.

De opvangmiddag wordt zoveel mogelijk gestart met een gezamenlijk eet- en drinkmoment op de basisgroep begeleidt door een vaste pedagogisch medewerker. Zo krijgen we een goede indruk van het welbevinden van de kinderen en kunnen zij hun verhaal over school kwijt. Ook worden de activiteiten voor de middag met de kinderen doorgenomen, zodat zij daarna een keuze kunnen maken. Terwijl de jongste kinderen graag eerst hun verhaal willen delen en graag eerst aan tafel gaan, willen de oudste kinderen meestal eerst hun energie kwijt. Die ruimte bieden we door het dagritme daarop aan te passen.

De rol van de pedagogisch medewerkers

Om te bereiken dat een kind zich bij ons emotioneel zo veilig mogelijk voelt, vinden wij het belangrijk dat vertrouwde personen het kind begeleiden. Daarom werken wij zoveel mogelijk met vaste pedagogisch medewerkers en vaste invalkrachten.

De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen van hun groep. Zij spreken de kinderen aan vanuit een positieve houding en houden hierbij rekening met de ontwikkelingsfase van het kind.

Onze pedagogisch medewerkers:

- staan open voor de kinderen en gaan op de juiste manier in op hun behoeften, signalen en ontwikkeling
- tonen persoonlijke betrokkenheid en uiten gericht positieve gevoelens naar de kinderen
- geven kinderen de ruimte om zich te ontwikkelen in een veilige context
- hebben respect voor het individuele kind en zijn sociale en culturele achtergrond
- begeleiden, stimuleren, motiveren de kinderen
- corrigeren ongewenst gedrag en leggen uit waarom zij het gedrag (niet het kind) afkeuren
- zijn in staat tot een open communicatie met ouders en collega's.

De pedagogisch medewerkers verkrijgen tijdens het kennismakingsgesprek die informatie van ouders en kind die nodig is om aan te kunnen sluiten bij de behoeften van het kind. Specifieke informatie, afspraken over eetgewoonten en andere bijzonderheden in de omgang met het kind, worden vastgelegd en gedeeld met collega's. Op deze manier kunnen we zo goed mogelijk rekening houden met de eigenheid van ieder kind.

De groepsruimte

Wij zorgen voor veilige groepsruimtes door bijvoorbeeld het plaatsen van verwarming ombouw, plaatjes op de stopcontacten, bescherm strips voor de scharnieren van de deur, maar sluiten sommige risico's bewust niet uit. Wij vinden het namelijk belangrijk om kinderen te leren omgaan met kleine risico's. Dit stimuleert hun gevoel van zelfredzaamheid en zelfvertrouwen en is goed voor hun ontwikkeling. Om zicht te houden op kleine risico's en tijdig te anticiperen op eventuele onveilige situaties, registreren en evalueren wij de (kleine) ongevallen. Daarnaast voeren wij periodiek een risico-inventarisatie uit, zodat wij alert blijven op een veilige en gezonde omgeving. Hoe we dit doen staat beschreven in ons Veiligheids- & Gezondheidsbeleid.

Ook houden wij minimaal 1x per jaar een ontruimingsoefening, met als doel dat wij precies weten wat te doen wanneer er een calamiteit plaatsvindt.

De buitenspeelruimte

Net als binnen, brengt het buiten spel van kinderen risico's met zich mee. Ze kunnen struikelen, tegen elkaar opbotsen, vallen en zichzelf verwonden. Het hoort er allemaal bij, maar toch is het goed om risico's te beperken. Daarom zijn er preventieve maatregelen genomen en geldt voor het buitenspelen een aantal algemene afspraken. De buitenruimte zit aan de BSO vast en hoort bij de school. Wij maken hier gebruik van tijdens het vrije speelmoment. Het aantal pedagogisch medewerkers dat buiten toezicht houdt en met de kinderen speelt, is afgestemd op de richtlijnen van de BKR. Voor de kinderen vanaf 7 jaar geldt dat zij zelfstandig op het aangrenzende kleine plein mogen spelen als ouders een toestemmingsformulier (zelfstandigheidsverklaring) hebben getekend voor hun kind. Wij hanteren hierbij de regel dat een pedagogisch medewerker om de 20 minuten komt kijken of het goed gaat met deze kinderen. BSO Koters gebruikt naast het aangrenzende speelterrein ook een buitenspeelruimte, die niet aan de locatie grenst. Deze buitenspeelruimte wordt gescheiden van het plein door een fietspad. Op dit speelterrein spelen kinderen tot 8 jaar onder toezicht van pedagogisch medewerkers volgens de richtlijnen van de BKR. Kinderen vanaf 8 jaar, wier ouders een toestemmingsformulier (zelfstandigheidsverklaring) hebben getekend, mogen ook hier zelfstandig spelen.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Als wij spreken over persoonlijke competenties, bedoelen wij dat het kind zich ontwikkelt tot een persoon, die in staat is om steeds zelfstandiger te functioneren, allerlei soorten problemen op te lossen en die zich goed kan aanpassen aan veranderende omstandigheden. Dit bereikt het kind bdoor persoonlijkheidskenmerken als zelfvertrouwen, veerkracht, flexibiliteit, zelfstandigheid, creativiteit en weerbaarheid op te bouwen. Hiertoe dagen wij kinderen spelenderwijs uit om hun motorische en cognitieve vaardigheden, hun taalvaardigheden en creatieve vaardigheden verder te ontwikkelen.

Onze pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen hierbij door aan te sluiten bij hun ontwikkelingsniveau en rekening te houden met de eigenheid van ieder kind. Door een breed en gevarieerd aanbod van speelgoed, spel en activiteiten, dragen wij er zorg voor dat alle ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd.

Wij werken met een herkenbare (mid)dagindeling, waarin ruimte is voor nieuwe/leuke/spannende situaties en activiteiten die kansen bieden voor gesprekken en 'leermomenten', zoals onze dagelijkse sport- en spelmomenten. In de winterperiode vinden deze plaats in de sporthal van basisschool De Regenboog en in het voorjaar op het grote schoolplein van diezelfde school. Kinderen leren op deze manier hun persoonlijke grenzen te verleggen.

Spel & Speelgoed

Spelen is bij uitstek een manier om de wereld en jezelf te ontdekken. Het is een veel omvattend middel om verschillende aspecten van de persoonlijkheidskenmerken te stimuleren en te ontwikkelen. Denk aan het ontdekken van verschillende materialen, leren hoe speelgoed gebruikt moet worden, hoe je kunt delen, hoe je rekening met elkaar kunt houden, leren op elkaar te wachten. Kortom, spelen stelt het kind in staat te leren hoe materialen en speelgoed, de mensen en de wereld in elkaar steken. Maar niet te vergeten betekent spelen ook plezier maken, samen of alleen!

Wij zorgen ervoor dat er afwisselend speelgoed op de groepen is. Wij hebben zoveel mogelijk open kasten en laten het kind zelf bepalen waarmee het wil spelen. Natuurlijk stimuleren wij een kind dat altijd hetzelfde kiest, om ook eens iets anders te gaan doen, maar wij dwingen niet. Ook stimuleren wij de kinderen om in iedere geval even buiten te gaan spelen.

We maken geen onderscheid tussen jongens- of meisjesspeelgoed. Zo voetballen de meisjes ook en spelen de jongens met poppen.

Wij zorgen voor uitdagend speelgoed. Dit betekent dat wij daarom op de 'jongste' groep ander speelgoed hebben dan op de 'oudste' groep. Het moet aansluiten bij de ontwikkelingsfase van het kind en op zijn behoefte om te onderzoeken, te ontspannen en te ontdekken. Spelen is leuk en daarom moet het niet te moeilijk zijn, maar ook niet te makkelijk.

De kinderen krijgen bij ons de gelegenheid om zowel individueel als in groepsverband te spelen.

Op deze locatie is er voor de kinderen een TV met dvd-speler en een spelcomputer etc. aanwezig. Hoe we hiermee omgaan, wordt besproken met kinderen en de oudercommissie.

De kinderen van de buitenschoolse opvang zijn al erg zelfstandig en praten mee over het aan te schaffen speelgoed en het programma (kinderparticipatie). Omdat er genoeg materiaal aanwezig is, adviseren wij om geen speelgoed en dergelijke mee te geven. Spullen kunnen stukgaan of kwijt raken. KMN Kind & Co is niet aansprakelijk voor het zoekraken of kapot gaan van eigendommen van kinderen of ouders op de locatie.

Op de BSO mogen kinderen meedenken over hoe zij vinden dat de opvang zou moeten zijn. Op vaste momenten zoals bij de jaarlijkse observaties en tijdens de vergadering van de kinderraad kunnen zij hun wensen kenbaar maken. Ook hangt er op de BSO een ideeënbus waar zij hun ideeën in kunnen doen. Vervolgens worden deze ideeën besproken in de kinderraad op haalbaarheid. De kinderen krijgen altijd te horen wat er met hun ideeën is gebeurd.

Activiteiten

Wij werken met thema's, tijdens vakanties en 'normale' schoolweken. Hier een paar voorbeelden van de thema's die we hebben gebruikt: Olympische spelen, safari, tegenstellingen, licht en donker, proefjes en experimenten, menselijk lichaam enz. Voor de vakanties wordt er door het vakantieteam (regiobreed) een passend activiteitenaanbod gemaakt. Dit kunnen activiteiten zijn zoals sport en spel, koken, knutselen, uitstapjes en buitenactiviteiten.

Voor de kinderen uit de 7plus groep wordt een aparte activiteitenplanning gemaakt. Zij overleggen met elkaar welke thema's hen aanspreken. Zo hebben zij invloed op welke activiteiten georganiseerd gaan worden.

Zoals gezegd bieden we regelmatig een bewegings- of sportactiviteit aan en creatieve en kookactiviteiten.

Met deze activiteiten willen wij een aantal dingen bereiken:

- Het oefenen van kennis, opgedaan op de basisschool.
- Extra uitdaging bieden voor de kinderen.
- Aanspreken van verschillende kennisgebieden.
- Culinaire leerschool met aandacht voor gezonde voeding.
- Aandacht voor een gezonde leefstijl met voldoende beweging.

Vanaf 16.00 uur starten de activiteiten en verlaten de kinderen hun basisgroep.

De activiteiten kunnen verschillend zijn. Er vinden sportactiviteiten in de sporthal plaats. Verder kunnen de kinderen natuurlijk lekker buiten spelen, op de bank een boek lezen, in de huiswerkhoek huiswerk maken of een vrije activiteit of een spel doen. Al deze activiteiten worden in verschillende ruimtes aangeboden. De georganiseerde activiteiten en de sportactiviteiten duren tot ongeveer 17.00 uur.

Groepsactiviteiten worden in de regel uitgevoerd met maximaal 20 kinderen per activiteit, zodat 2 pedagogisch medewerkers het overzicht kunnen behouden. Wanneer wij met meer dan 30 kinderen een activiteit gaan doen, dragen wij er zorg voor dat deze groep zoveel mogelijk door vaste pedagogisch medewerkers wordt begeleid. Indien mogelijk starten en eindigen de kinderen in hun eigen basisgroep voor een gezamenlijk eet- en drinkmoment. Activiteiten met meer dan 30 kinderen buiten de locatie zullen altijd vooraf worden aangekondigd, zodat ouders en kinderen goed op de hoogte zijn van wat er gaat gebeuren, welke pedagogisch medewerkers er mee gaan en wat er van de kinderen wordt verwacht. Wanneer er groepsactiviteiten worden georganiseerd buiten de locatie met meer dan 20 kinderen wordt de groep verdeeld in kleinere groepjes van maximaal 10 kinderen met 1 vaste pedagogisch medewerker. De kinderen wordt verteld bij welke pedagogisch medewerker ze terecht kunnen als zij hulp nodig hebben tijdens de activiteit.

Zelfstandigheid bevorderen, kinderpacticipatie

Bij gezamenlijke momenten zoals lunchen, fruit eten of tijdens creatieve activiteiten proberen de pedagogisch medewerkers alle kinderen de mogelijkheid te bieden tot het vertellen van hun belevenissen of om ideeën voor de BSO te bespreken. Hiervoor gebruiken we de spreeksteen, hierbij wordt gezorgd dat zoveel mogelijk kinderen hun verhaal kwijt kunnen en dat de kinderen naar elkaar luisteren. Ook stimuleren we de kinderen elkaar uit te laten praten.

Daarnaast werken we met een zakgeldproject. De kinderen mogen een spaardoel kiezen en krijgen elke week gezamenlijk zakgeld om voor dit doel te sparen. Ook staat er een ideeënbus waar de kinderen hun ideeën voor activiteiten in kunnen stoppen.

Op BSO Koters is een kinderraad aangesteld. Deze raad vertegenwoordigt de kinderen. Ze denken mee over de activiteiten die worden georganiseerd. De thema's waarmee wordt gewerkt, de regels die gelden en bijvoorbeeld het voedingsbeleid.

De mentor houdt de individuele ontwikkeling van kinderen in de gaten. Zij is verantwoordelijk voor het stimuleren van de zelfstandigheid op de BSO. Daarnaast gaat zij de gesprekken met ouders aan wanneer zij denkt dat het kind toe is aan het zelfstandigheidscontract.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties

De mens is een sociaal wezen.

In de praktijk betekent dit dat een kind al vanaf de geboorte samen met anderen dingen doet, immers zonder de ander (lees: ouder/verzorger) zou het kind niet (kunnen) overleven.

Bij het ontwikkelen van de sociale competenties gaat het om samenzijn en samen dingen doen. Door de kinderen te begeleiden in hun interacties brengen wij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden bij, waardoor zij steeds zelfstandiger relaties met anderen leren opbouwen en onderhouden.

Ook leren kinderen veel van wat zij (om zich heen) zien, zowel van andere kinderen als van ons. Wij zijn ons bewust van onze voorbeeldfunctie en ons sleutelwoord hierbij is 'wederzijds respect'.

Voorop staat bij ons dat het kind zich kan ontplooien. Wij stimuleren dan ook dat het initiatieven neemt waardoor het zelfvertrouwen kan groeien. Wij zorgen er hierbij voor dat het kind zichzelf en/of een ander geen schade berokkent.

Naarmate een kind ouder wordt leert het steeds beter om rekening te houden met de ander. Dat betekent dat hij zich meer zal kunnen inleven in de ander. Anderen hebben ook gevoelens. Dus leren wij het kind om te wachten op elkaar, om geen speelgoed af te pakken, om te delen en samen te spelen. Soms leren wij het kind om juist wat meer voor zichzelf op te komen.

Om kinderen uit te dagen tot samenspelen zetten pedagogisch medewerkers gerichte activiteiten en materialen in en wijzen zij de kinderen op elkaars talenten.

Regelmatig gebruiken wij sport- en spelactiviteiten om deze vaardigheden nog meer te ontwikkelen. We stimuleren kinderen om samen te werken door "bijvoorbeeld samen de "tikers te zijn in een tikspel. Of zeggen de kinderen dat zij de leiding mogen nemen over een activiteit. Zo proberen we stap voor stap de grenzen van kinderen te verleggen en hen mee te nemen in hun verdere ontwikkeling.

Wij stimuleren kinderen in het zelf oplossen van conflicten. Lukt dat niet of moeilijk, dan ondersteunen wij hen. De rol van de pedagogisch medewerkers verandert mee met de ontwikkeling van het kind, van zorgen voor naar steeds meer begeleiden van de kinderen.

Overdracht van waarden en normen

Op de buitenschoolse opvang maken kinderen deel uit van een groep. Deze is vaak breder en meer divers dan een doorsnee gezin. Dit betekent dat het kind al vroeg kennis maakt met de verscheidene aspecten van de verschillende culturen in de Nederlandse samenleving.

Wij stimuleren de kinderen om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving.

Wij vinden het belangrijk om op respectvolle wijze met elkaar om te gaan en dragen er zorg voor dat de kinderen elkaar (leren) respecteren. Wij zijn hun voorbeeld hierin. Dit uit zich onder andere in hoe wij dagelijks met elkaar en met de kinderen omgaan. We zijn vriendelijk, luisteren naar elkaar en werken samen. In de omgang met elkaar zijn we beleefd en noemen elkaar bij de naam. Wij leren het kind om op zijn beurt te wachten, andere kinderen niet te onderbreken, groepsregels na te leven. Maar ook in wat we doen zijn wij hun voorbeeld. We laten zien hoe je respectvol met materiaal en speelgoed omgaat, hoe je gebruik maakt van het meubilair in de groep etc. Kortom, wij leren het kind regels, zodat het nu kan functioneren in een groep en later actief kan deelnemen in de maatschappij.

Wij houden rekening met de eigenheid van ieder kind en met de eigenheid van de cultuur waarin het kind opgroeit. Dat betekent dat wij het kind benaderen als individu, maar het ook vragen rekening te houden met de afspraken en regels binnen de buitenschoolse opvang.

Afspraken, regels en omgangsvormen

In elke groep zijn afspraken nodig om met elkaar samen te leven. Daarom hebben wij afspraken, regels en omgangsvormen opgesteld, zodat de kinderen op een positieve en respectvolle manier met elkaar om (leren) gaan.

Onze eigen huis-/groepsregels hangen op de groep.

De algemene voorwaarden van KMN Kind & Co, die natuurlijk ook voor onze buitenschoolse opvang gelden, staan beschreven in het boekje 'Welkom bij KMN Kind & Co'.

Gewenst en ongewenst gedrag

Wij gaan ervan uit dat gedrag, over het algemeen, aangeleerd is en dat het dus ook weer afgeleerd kan worden. Wij proberen gewenst gedrag te bereiken door het te stimuleren, door daaraan aandacht te schenken en/of te prijzen. Ongewenst gedrag wordt benoemd en wij proberen dit te voorkomen of om te buigen door grenzen te stellen, te corrigeren of te negeren.

Het belonen en stimuleren van gewenst gedrag, heeft meer effect dan het corrigeren van ongewenst gedrag en is daarom een belangrijk uitgangspunt in ons pedagogisch handelen.

Soms ontkomen wij er echter niet aan om in te grijpen. Wij wijzen dan het kind niet af, maar wel zijn (ongewenste) gedrag. Wij corrigeren het kind door het uit de situatie te halen of door het even apart te nemen. Na enkele ogenblikken benaderen wij het kind weer, leggen hem de reden van de correctie uit en vragen hem of hij weer verder (mee) wil spelen.

Omgaan met pestgedrag

Elk kind moet zich veilig voelen op de opvang. Daarom hebben wij afspraken over hoe wij met elkaar omgaan op de BSO (de huisregels) en wat we doen als we pestgedrag signaleren. Deze afspraken richten zich zowel op het bestrijden van een acuut pestprobleem als op het voorkómen van pesten.

In geval van een acuut pestprobleem gaan we in gesprek met het gepeste kind en de pester(s) volgens een vast stappenplan. Ook gaan we in gesprek met de betrokken ouders en eventueel de school om samen tot een oplossing te komen. Daar zijn wij met zijn allen verantwoordelijk voor. Meer informatie vindt u op onze website en "Mijn KMN Kind & Co.

Rituelen

Er zijn veel gelegenheden in een jaar om bij stil te staan, zoals verjaardagen, afscheid, Sinterklaas, Suikerfeest, Kerst. Dit doen wij dan ook en het maakt een jaar overzichtelijk en feestelijk. Het vieren van verjaardagen en feesten versterkt het gevoel van bij elkaar horen.

Als een kind jarig is geweest, zetten we dit kind in het zonnetje door voor het kind te zingen en te laten vertellen hoe hij/zij zijn verjaardag heeft gevierd. Omdat de meeste kinderen al op school trakteren, vinden wij het niet nodig dat kinderen dit ook nog op de BSO doen.

De pedagogisch medewerkers

Wij hechten groot belang aan professioneel, deskundig opgeleid personeel. Onze pedagogisch medewerkers en invalkrachten zijn opgeleid volgens de kwaliteitseisen die in de CAO worden gesteld. Veel pedagogisch medewerkers hebben daarnaast nog aanvullende scholing gevolgd.

Deskundigheidsbevordering

Om goede zorg te waarborgen, worden de pedagogisch medewerkers regelmatig bijgeschoold. Deze bijscholing wordt verzorgd door zowel interne als externe deskundigen.

Verder zijn wij elkaars coach en zijn er regelmatig teambijeenkomsten over bepaalde thema's in het vakgebied. Ook wordt er 1x per jaar met iedere (pedagogisch) medewerker een functioneringsgesprek gehouden, een structureel evaluatiemoment om onze kwaliteit en de daarvoor gewenste deskundigheid van medewerkers te monitoren en vergroten.

Ons aanbod ten aanzien van deskundigheidsbevordering varieert en is afhankelijk van de behoeften. De afspraken daarover zijn vastgelegd in ons scholingsbeleid.

Jaarlijks wordt een scholingsplan gemaakt. In dit plan zijn in ieder geval opgenomen:

- scholing bedrijfshulpverlening en kinder-EHBO
- pedagogisch verdieping
- cursussen gericht op speciale doelgroepen, zoals kinderen met een VE-indicatie
- BSO in de Plus

Stagiaires, beroepskrachten-in-opleiding

om een bijdrage te leveren aan het opleiden van toekomstige beroepskrachten. Daarom werken er bij ons op diverse locaties beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires. Beroepskrachten-in-opleiding werken, afhankelijk van de competenties die zij al hebben behaald, gedurende hun studie in toenemende mate als pedagogisch medewerker binnen de formatie. Stagiaires staan boventallig op de groep en mogen onder bepaalde voorwaarden incidenteel binnen de formatie worden ingezet.

Daarbij geldt (vanaf 1 januari 2018) dat op een locatie maximaal 33% van de formatie die volgens de BKR nodig is, mag worden ingevuld met beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires.

Afhankelijk van de opleiding en leerjaar van de stagiaire of beroepskracht-in-opleiding kan de duur en frequentie van aanwezigheid verschillen en veranderen ook de taken en bevoegdheden.

Zowel beroepskrachten-in-opleiding als stagiaires worden in de praktijk begeleid door praktijkbegeleiders die hen wekelijks coachen bij het werken aan hun competenties en hun leerproces evalueren en beoordelen. Op deze manier worden zij maximaal ondersteund om een goede pedagogisch medewerker te worden.

- Een stagiaire werkt te allen tijde onder de verantwoordelijkheid van én onder toezicht van een gediplomeerde pedagogisch medewerker.
- Een beroepskracht-in-opleiding mag na verloop van tijd ook zelfstandig gaan handelen. Dit is afhankelijk van de score die de beroepskracht-in-opleiding heeft op de competentiemeter.

De competentiemeter 'meet' het niveau van de vaardigheden en competenties een stagiaire en beroepskracht-in-opleiding en geeft daarmee inzicht in hoeverre zij in staat zijn tot het zelfstandig kunnen uitvoeren van bepaalde taken.

Bij ons in de praktijk maken de studenten kennis met bijvoorbeeld dagindeling, verzorging van kinderen, hygiëne, pedagogisch handelen, contact met ouders. Taken die net beginnende *stagiaires en beroepskrachten-in-opleiding* zoal kunnen uitvoeren zijn:

- het begeleiden van activiteiten met de kinderen
- het voorbereiden van activiteiten
- bieden van ondersteuning bij de verzorging van de kinderen (bijvoorbeeld helpen bij het eten/drinken)

Hierbij handelen zij volgens de richtlijnen van Kind & Co.

Deze en meer specifieke taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in onze competentiemeter.

Indien een stagiaire of beroepskracht-in-opleiding conform CAO formatief wordt ingezet, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Zo weet de ouder dat hij/zij ook met vragen of voor een overdracht bij hen terecht kan.

Andere volwassenen

Op ons BSO maken we regelmatig gebruik van vrijwilligers. Zij nemen een deel van de huishoudelijke taken van de pedagogisch medewerkers over. Vrijwilligers worden uitsluitend boven-formatief ingezet (conform ons vrijwilligersbeleid).

Een vrijwilliger levert een bijdrage aan het dagprogramma op de locatie middels het uitvoeren van een of meer van de volgende taken:

- activiteiten doen met de kinderen
- activiteiten voorbereiden
- bijvoorbeeld helpen bij het eten/drinken, e.d.
- De vrijwilliger voert haar taken uit overeenkomstig het programma van het betreffende dagdeel en conform het pedagogisch beleid van Kind & Co. De vaste beroepskracht blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de (pedagogisch) gang van zaken.

Al onze pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers en andere structureel aanwezigen zijn in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG).

Tot slot

Wij hopen dat u dit pedagogisch werkplan met plezier heeft gelezen en dat voor u duidelijk is hoe wij binnen BSO Koters werken.

Mocht u toch nog vragen hebben, dan zullen onze pedagogisch medewerkers, de senior of de clustermanager hier graag antwoord op geven. Ook tips en adviezen horen wij graag.

Dit pedagogisch werkplan zal regelmatig worden besproken binnen de teams en minimaal eens in de twee jaar worden bijgesteld.

Met vriendelijke groeten,

Team Koters